Sosiaali- ja terveysvaliokunta,

kuuleminen hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta (HE 86/2025 vp)

Helsingin kaupunki

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi

turvallisuuspäällikkö Jyrki Ahonen

Helsinki

Tausta

- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on antanut 30.6.2025 lausunnon asiassa sosiaali- ja terveysministeriölle (VN/15078/2025) koskien sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamista.
- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pitää pääosin kannatettava ja toteaa, että lakimuutos toteutuessaan parantaisi Suomen puolustuskykyä ja vahvistaisi tukea Puolustusvoimille ja Natolle.
- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pitää myös tarkentuneiden kansallisesti tunnistettujen uhkakuvien perusteella perusteltuina säädöksiä, joilla lisätään puolustusvoimien ja hyvinvointialueiden yhteistyötä normaaliolojen virka-apuun ja poikkeusoloihin varautumiseksi.
- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pitää tärkeänä, että jatkossakin poikkeusoloihin liittyvä varautuminen toteutetaan normaalioloissa ja normaaliolojen lainsäädännön keinoin tehtävillä varautumistoimenpiteillä ja suunnittelulla. Edelleen toimiala pitää tarkoituksenmukaisena, että säännökset normaaliolojen virka-apuun ja poikkeusoloihin varautumiseksi toteutettaisiin sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevaan lainsäädäntöön.

Virka-apu

- Täydentää virka-apusäännökset ja laajentaa niitä Puolustusvoimille, Rajavartiolaitokselle, Natolle ja Suomen muille sotilaallisille liittolaisille pyytää virka-apua hyvinvointialueilta normaalioloissa ja muissa poikkeusoloissa kuin sotilaallisen voimakäytön tilanteissa
- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pitää muutosta kannatettavana siitä, että hyvinvointialueen antama virka-apu Puolustusvoimille, Rajavartiolaitokselle, Natolle ja Suomen muille liittolaisille olisi maksullista omakustannushintaan. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala kannattaa esityksessä olevaa hyvinvointialueilla olevaa harkintavaltaa olla laskuttamatta antamansa virka-avun.

Hyvinvointialueen ja Puolustusvoimien yhteistyö

- Helsingin kaupungin, HUS-yhtymän ja hyvinvointialueiden varautumisvelvollisuus on esityksessä laaja.
- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pitää tärkeänä, että hyvinvointialueet, Helsingin kaupungin sotepe-toimiala ja HUS-yhtymä ovat valmistelussa jatkuvasti tiiviissä yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.

Hyvinvointialueen ja Puolustusvoimien yhteistyön rahoitus

- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pitää kannatettavana, että valtio vastaa täysimääräisesti 53 b §:n mukaisten tehtävien kustannuksista ja että hyvinvointialueiden ja Puolustusvoimien yhteiset varautumisen investoinnit eriytetään hyvinvointialueiden normaalista rahoituksesta, investoinneista ja lainanottovaltuuksista.
- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pitää hyväksyttävänä, että hyvinvointialuekohtainen varautuminen määriteltäisiin valtioneuvoston päätöksellä ja kannattaa esityksen valituskelvottomuutta.

- Lopuksi todetaan, Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pitää tärkeänä, että poikkeusoloihin liittyvä varautuminen toteutetaan normaalioloissa ja normaaliolojen lainsäädännön keinoin tehtävillä varautumistoimenpiteillä ja suunnittelulla, jota täydennetään nyt ehdotelluilla lakimuutoksilla ja erillisellä rahoituksella.

Helsinki

12.8.2025